

საქართველო პატრიარქი

იუმორისტ.
ჟურნალი
№ 25

პირველი კრება წერა-კითხვის სასოგად. მასწავლებელთა.

ლ. ბოცვაძე. ბრძანეთ ბატონებო რამე გოგებაშვილის სახელმძღვანელოთა შესახებ.
მასწავლებლები. . . . .
ლ. ბოცვაძე. Молчаніе знакъ согласія.

☞ კონკურსი!

ქართულთა შორის წერა-კითხვის დამახინებელ სასოგადოების სასკოლო სექციამ უკვე გამოიმუშავა სასელმძღვანელოთა ტიპი

სამართალ სტუდიისათვის.

I	განყოფილებისათვის	ტ. ზიკონი
II	„	ქამნი
III	„	ღავითნი
IV	„	ზიგლია

სასკოლო სექცია ამით აცხადებს საჯარო

კონკურსს:

ვინც უკეთესად დასწერს აღნიშნულ სასელმძღვანელოებს მას არ აეკრძალება ლაზარაკი მასწავლებელთა კრებაზე, როცა კი მე თაუმჯდომარე ვიქნები.

ზატვივისცემით ლ. ბოცვაძე.

ქურდის დასჯა

(იგავი)

აღლო კაცის სახელია
და ადლისგან წარმოსდგება,
რადგან აღლოა მიანიქა
მას სიმდიდრე და დიდება.

ეხლა აღლო ვაჭარია
და აქვს დიდი მალაზია,
მოუვლია ბევრი კუთხე,
ევროპაა, თუ აზია.

ვაჭრობის და დალალობის
გაუცენია ყველა მხარე,
მუმც ამ გზაზე ბევრ სიტკბოსთან
მას შეუსვამს ბევრიც მწარე.

ზოგ შემთხვევამ აზარალა
ზოგმა მისცა ბევრი რამე
ასეთია საქმის „რისკი“
სხვანაირად სითამამე.

ბოლოს, როცა აქეთ-იქით
მას მოჰბეზრდა წოწვა-თრევა,
აღვა, გახსნა მალაზია:
შიგ სიმდიდრე არ ეტევა!..

ჯერ მოზიდა უთვალავი
ფართლევული, ოქრო-ვერცხლი,
მაგრამ რადგან ასეთ რამეს
ანადგურებს ხშირად ცეცხლი,

დიდ ძალ ფულოდ დააზღვევა,
უზრუნველ-ჰყო ყოველ-მხრივად
და დაიწყო „პარკის ხვევა“
ისე რაღა... ქონებრივად!

გამდიდრების საშვალება
ბევრია და მრავალ გვარი...
ჯერ ამ მიზნით მოიშველა
აღლომ ცეცხლის ნიაღვარი:

დამზღვევ საზოგადოებას
ააწაპნა ფული ბლომით,
მაგრამ ესეც რომ არ ეყო
ხარბი გულის გასაძლომით,

კვლავ საქმეში ჩააბანდა
ეს სიმდიდრე ამოდენა:
ისევე გახსნა მალაზია
და საქონლით გამოტენა.

წაივაჭრა სარფიანად
ისე: ერთი, ორი წელი
და მესამეს, რომ მოზიდა
დიდი ძალი საქონელი.

ისარგებლა სხვების ნდობით,
გაიკოტრა განგებ თავი
და ამ ხერხით შეიძინა
მან სიმდიდრე უთვალავი.

ეხლა ზის და ითვლის ნელ-ნელ
შემოსავალს ყოველ დღიურს
და ატარებს უზრუნველად
ტკბილ ცხოვრებას ამ ქვეყნიურს ..

და, განგებაგ... ჰოი, ერთ დღეს
ვიდაც ოხერს, ვიდაც ავსულს,
აღლოს მდიდრულ სავაჭროში
ქურდს, ვითომდა მუშტრად მისულს,

ერთი ნემსი მოეპარა
ერთ შაურად ღირებული,
მართალია არც აღლოა
იმდენათ გაქვივრებული,

რომ დიდ რამეთ თავს დაატყდეს
მას შაურის დანაკლისი,
მაგრამ პარვა რომ არ არის
საქმე კაცის საკადრისი,

აი მისთვის მან ის ქურდიც
წესის მცველებს მისცა ხელში
და დღეს ზის ამ სიავისთვის
ის ბედკრული ციხე ბნელში...

ჩვენ კი ვსთქვათ: თუ ნემსის ქურდი
აქლემის ქურდს ედარება,
აღლოს რაღათ შერჩეს ქვეყნად
სიმდიდრე და ნეტარება?!

ონისიმე.

ჰატარა ფელეტონი.

„კრიტიკოსები“.

ერთხელ, „ნობილ“
კრიტიკოსებს:
შაქროს,
ზაქროს
და იოსებს—
მოეყარათ ერთათ თავი
მწერლობაზე ჰქონდეთ დავი.
შაქრომ ბრძანა:
— „ჩვენს პოეტებს
როგორც ძველებს
ისე ახლებს—
არ ატყვიათ ნიჭი წერის..
სასურველათ ვერვინ მღერის!
ხალხის ვარამს,
გულის ნადებს
ცხოვრებისეულ
ნალაღადებს—
ვერ ხატავენ ნათლათ, სწორათ
აჭარბებენ ერთი-ორათ!..
ერთი ცაში
დანავარდობს
ძირს, ქვეყნისთვის
აღარ დარდობს—
მაშვრალთათვის კრინტს არა ძრავს
მზეს და მთეარეს ღვექსებს ათხზავს!..
მეორე კი...
მიწას ეტრფის,
ხშირათ თავის.
მუწას ებრძვის,
ის განშორდა სინამდვილეს—
მგონი, სხვებმა მოატყვილეს!..
მესამე-კი
ქალთ უმღერის,
უნარი აქვს
ღვექსის წერის—
მარად კოცნა ელანდება
მთლათ წაბილწა ხელოვნება!..
ჰო და ასე,
ჩვენს მწერლობას

ქართულ ჟურნალ-
გაზეთობას—
აღარა ჰყავს აწ მწერლები,
მე მათ ვიცნობ, ვუკვირდები“...
ზაქრო ოდნავ
გაიღიმა—
შუბლის ძარღვნი
დაეჭიმა—
გამოესარჩლა პოეტებს
ის მათ სრულად ვერ იმეტებს!..
ის შაქროს აზრს
აკრიტიკებს
და შეცდომებს
მიუთითებს!..
უთხრა ბოლოს: — „მასეთ რწმენას,
გეფიცები მაღალ ზენას—
შენ ამათ
ემყარები
მათ იდეალს
ვერ მიწვდები!..
პოეზიის ქურუმ-მცველნი,
ვით ახალნი, აგრეთ ძველნი:
მაგალათად,
ბარათაშვილს
პესიმიისტსა
გულ-გატეხილს—
სჯობს ახალი პოეტები
ქაბუკნი, ახალ-გაზრდები!..
მათი მწყობრი
ჩანგის ჟღერა
ბრძოლის ხმა და
რიხით წერა—
ქვეყნათ კეთილს დაამყარებს
მშრომელთ გულსაც გაახარებს...
ბევრს წვალობენ
და იღწვიან,
თუმც ახალს
ვერას იტყვიან—
მაინც უნდა პატივი ვსცეთ
ზოგჯერ გონორარიც მივცეთ!..
თქვენ აქ მათზე კრიტიკოსობთ
დახმარებას კი არ ფიქრობთ!..
ქეშმარიტად
ბევრსა სწერენ

მკითხველები
 გააჯერენ—
 ყოველ წუთში ლექსებს თხზავენ
 ხალხს თეატრში უკითხავენ!
 ზოგს ინახვენ
 ზოგსაც წვავენ,
 ზოგს გოდორში*)
 თავს უკრავენ—
 და ამგვართ იმათ ვარამს
 უკუნეთი ბნელი ჰფარავს!..
 ახლა მე თქვენ
 გეკითხებით,
 თუ მათ ტანჯვას
 კარგათ ხედებით:
 რა აზრი აქვს საყვედურებს,
 რომლითაც თქვენ გვიქედთ ყურებს?..
 — „ბევრსა სწერენ
 მართალია,
 მაგრამ ეს
 ჩენი ბრალია—
 ვფრჩით და გავაფრთხილოთ
 ავი, კარგი განვიხილოთ.
 თუმცა ეგ ფაქტი
 არ მაკვირებს,
 რადგან კავკასიის
 შვილებს—
 ძველათ მოსდგამთ პოეტობა
 მოსწონთ მათ რუსთაველობა!..
 მხოლოდ ჩენა
 (კრიტიკოსებს),
 როგორც მკოდნეთ
 კულტუროსნებს—
 არ შეგვშვენის აგრე ყოფა
 გაიხრწნა ახალგაზრდობა!..
 დროა, დროა
 მივეშველოთ
 სიმართლე ვსთქვათ,
 ვიგულწრფელოთ—
 რას მიქვიან პარტიობა,
 ჩენი საქმეა ძიობა!..

ახლა ბევრი,
 ბევრი ჩემობს
 მგონსურ განცდა
 რო იგემოს,—
 და ვინც ძალით კრიტიკოსობს
 ის რეგვენ ფილოსოფოსობს...
 მითხარ ის რას
 დააფასებს?
 აბა, ვკითხოთ
 ჩვენს იოსებს“—
 და, თვალეში მიაცქერდა...
 იგი ამ დროს ძალზე სთვლემდა!..
 — „ჰო, მეც ვიტყვი
 ორსა სიტყვას,
 სინამდვილე
 უნდა ითქვას—
 — არ გვყავს, არ გვყავს პოეტები,
 როს ვიგონებ, ჯავრით ვდნები!..
 ახალს, ცოცხალს
 არვინ ამბობს,
 ძველს ლეჭავენ,
 ყველა ლაყბობს—
 თუ არ ეხსნენ ასეთ წესებს
 აღარ წავიკითხავ ლექსებს!..
 რა თქმა უნდა:
 მეწყინება
 და ხშირათ
 ჩამეძინება—
 როცა ვისმენ მხოლოდ რიფმებს
 ათასჯერ თქმულს აზრსა, სიტყვებს?!
 სადღა არიან
 მწერლები?
 სულ-მნათნი
 ჩენი ძველები—
 როს მათ ნაწერს ვკითხულობდით
 მთელ ღამეებს ძილს ვიფრთხობდით“!..
 სთქვა და
 ხელი ჩაიქნია,
 თითქო მიზანს
 მიაღწია—
 რა-კი მან მგონები ზრახა
 სასით შვება გამოსახა!..
 მაგრამ ვანო
 (მეგობარი)

*) რასაკვირველია, რედაქტორები.

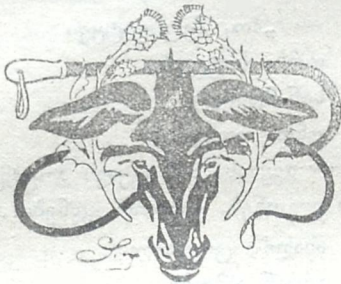

მისი სიტყვით
 გულ-დამწვარი—
 სხვას ფიქრობდა, სხვას ამბობდა
 მოძმეთ მცნებას უარყოფდა!

მოხდა შფოთი
 და...ეს დაგა,
 მათი ჩხუბით
 დაეთავა!—

ამის შემდეგ „კრიტიკოსებს“
 ვერსა ვხედავ ერთათ ბჭობდეს!..

ალბურონი.

დამფუძნებელი კრება

თფილისის გუბერნიის სახალხო მასწავლებელთა კავშირისა.

მოსაზრებანი.

ფილოლოგათ, თუ ლინგვისტათ თავი არასოდეს არ მიმიჩნევია, მაგრამ ვინ არ იცის, რომ უმეტესობა ქართული სიტყვებისა ჯუჯო ენის ძირებზე არის აღმოცენებული. ამ მხრივ დამაფიქრა სიტყვა „დამ-ფუძნებელი“-მა.

დამსწრე მასწავლებელთა ცხრა მეთედს ქალები შეადგენდენ, რაიც ფრიად სასიამოვნოა სალი პედაგოგიური თვალსაზრისით და არ შემოძლია მეც სიხარული არ გამოვსთქვა. მიუხედავად ამისა, დიაცთა სიჭარბემ მაფიქრებინა ძირი ზემოაღნიშნული სიტყვისა „დამა-ფუძნებელი“ ფრანგულ ენაში მეძებნა და აი მყისვე გამოიჩინა ყოველი. „დამა“,— თუ არა ვცდები, ქალს ნიშნავს, ხოლო ფუძე— იგივე საძირკველია. ამგვრათ, „დამაფუძნებელი“ ნიშნავს „ქალებზე დამყარებულს“ და ვინც კი აღ-

ნიშნულ კრებას დაესწრო, დარწმუნებული ვარ ექვს არ შეიტანს ამ გამოკვლევაში.

განსვენებულნი.

კრებას ხსნის საორგანიზაციო ბიუროს თავმჯდომარე ვარლამ მარკოზის-ძე ზურჯანაძე. დარბაზში მზიარულების სიო ჰქრის. სცენაზე საორგანიზაციო ბიუროს წევრები სხედან.

თავმჯდომარე. ბატონებო, ვიდრე მორიგ საქმეებზე გადავიდოდეთ, ურიგო არ იქნება ჩვენი ყურადღება მცირე ხნით წარწულს მივაპყროთ. თქვენ ყველას მოგეხსენებათ მეხუთე საუკუნეში ქრისტეს დაბადებამდე გარდაიცვალა ინდოელთა ცნობილი პედაგოგი კარატაევა რაგინა. გთხოვთ ფეხზე ადგომით პატივი სცეთ მის ხსოვნას.

— ერთად სდგებიან და სხდებიან.

თავმჯდომარე. ბატონებო! იმავე საუკუნეში გარდაიცვალა ჩინელთა უდიდესი მასწავლებელი ბ-ნი ჩან-ჩურ-ა. გთხოვთ პატივი სცეთ.

— ერთად სდგებიან და სხდებიან.

თავმჯდომარე. ბატონებო! პირველ საუკუნეში იაპონიის ერმა დაჰკარგა თავისი საუკეთესო წარმომადგენელი პედაგოგიურ ასპარეზზე მაკატო კატაკუდა. გთხოვთ ადგომით პატივი სცეთ.

— სდგებიან და სხდებიან.

თავმჯდომარე. ბატონებო! 1037 წელს დაობლდა ჩვენი მეზობელი სპარსელთა ერი. მან დაჰკარგა ერთი უდიდესი პედაგოგი ბ-ნი ალი-მირზა-ბაბა-ხუსეინ ზადე. გთხოვთ პატივი სცეთ.

— ყველანი სდგებიან და სხდებიან.

თავმჯდომარე. ბ-ბო! საქაროა მოვისხენოთ ბერძენთა სიამაყე პედაგოგი სინდიკოპულო. გთხოვთ პატივი სცეთ მის ხსოვნას.

— სდგებიან.

უცნობი. ბატონო თავმჯდომარე, გთხოვთ წესრიგისათვის.

თავმჯდომარე. ინებეთ.

უცნობი. ბატონებო, თუ ჩვენ თითო-თითოდ მოვეყვით უკაცრავად... თუ ჩვენ თითო-თითოდ მოვეყვით ყველა განსვენებული პედაგოგის მოხსენებას ვძლიერ შორს წავგიყვანს. წინადადებას ვიძლევი თითო-თითო-თითო... ეჰ, დასწყევლოს... თითო ადგომა დაჯდომაზე რამოდენიმე მოვისხენიოთ.

— წინადადება მიიღეს.

თავმჯდომარე. მაშ გთხოვთ, ბატონებო, პე-

ტივი სცეთ იტალიელთა პედაგოგს ჩივირინის, ფრანგთა ბონჟურის და ინგლისელთა ჯონ ფისტონს.

— უმეტესობა დგება.

თავმჯდომარე. გთხოვთ პატივი სცეთ ისპანიელთა მასწავლებელ დონ ბუასილიოს, გერმანიელთა ფონ შტრინგერს და რუსთა ივან ივანოვს.

— მესამედი ნაწილი კრებისა სდგება. სხვები ცდილობენ, მაგრამ ვეღარ დგებიან.

თავმჯდომარე. ბატონებო გთხოვთ პატივი სცეთ სამეცხთა მასწავლებელ აგარონიანის და ქართველთა პედაგოგის გოგებაშვილის სსოფნას.

— სდგება ორი კაცი: ერთი ქართველი და ერთიც სომეხი.

მილოცვები.

ბ-ნებო! უნდა გამოგიტყდეთ, რომ უკიდურეს სასოწარკვეთილებაში ვვარდები, როცა ვხედავ საზოგადო მოღვაწეს, რომელიც ვაშლის ქალაღს და კითხულობს იმას, რაც წუხელ თითონვე დაუწერია. უმთავრესად, როცა ეს ნაწერი მილოცვას წარმოადგენს.

მილოცვა. ეგ სიტყვათა შეჯიბრება, მქვერმეტყველობის ჯირითი, მქუხარე ფრაზათა დოღია. მე ძლიერ მიყვარს ასეთი შეჯიბრება და ჩემმა აღტაცებამ უმაღლეს წერტილამდე მიაღწია ამ მილოცვების დროს. განსაკუთრებით მშვენიერი იყო „ზვირთის“ წარმომადგენელი, ბ-ნი ბალიადაშვილი, რომელსაც მეტის გრძნობიერებით მესამე სიტყვაზედვე დაება ენა.

ღმითრი დუმბაძის რიხიანი კილო, გ. ყაზბეგის მამაშვილური დარიგება, ა. ხატისოვის მხურვალე სურვილი, დარბაისელი მარქარიანის ჩინებული განცხადება, ბ-ნი პალმოვის ტკბილი იუმორი, ბ. აღოვეის დაუფასებელი გულ კეთილობა, ქუმბაძის პოეზია და სხვ. და სხვა, ერთი მეორეს ჩრდილავდა, ერთი მეორეს უსწრებდა სავარჯიშო მოედანზე. ტაშისა და ვაშას გუგუნისაგან ელექტრონის ლამპებში მავთულის ძაფები დაწყდა და გალიორკაზე აქა იქ შუშები ჩაიმტვრა.

საერთო გატაცებას, აღტაცებას წარტაცებას საზღვარი არა ჰქონდა. ეს საუკეთესო განყოფილება იყო დამფუძნებელი კრებისა.

ლ ე ქ ც ი ე ბ ი.

სოფლიდან ჩამოხვეწილ სახალხო მასწავლე-

ბელთა განვითარებას საორგანიზაციო ბიურო ენერგიულათ მოეკიდა. ლექცია ლექციასა სცვილდა, მოხსენება მოხსენებასა და მსმენელთა თავები თვალსაჩინოთ ივსებოდა და მძიმდებოდა. პატივცემული ლუარსაბ ბოცვაძის ლექციის დროს თავის სიმძიმემ უკიდურეს ხარისხს მიაღწია და ვინაიდან მისი მხრებზე შეჩერება შეუძლებელი დარჩა, დიდმა უმრავლესობამ თავები სკამების საზურგეზე, მოაჯირებზე და მეზობელთა მხრებზე ჩამოაწყო.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ სოფლად გაბრუნებულ მასწავლებელს კიდევ კარგა ხანს ასაზრდოებს ამ ბედნიერ დღეთა მოგონება. განსაკუთრებით ლექცია „ბუზებთან“ ბრძოლის შესახებ საფუძვლათ დაედება მათ საზაფხულო მოღვაწეობას.

ა რ ჩ ე ვ ა ნ ი.

ჩვენი სამშობლო ცნობილია, როგორც დაკრძალვისა და არჩევნების ქვეყანა. ამიტომ სულაც არ გამკვირვებია, როცა არჩევნების საკითხმა ლექციებისაგან მოღუნებული ხალხი გამოაცოცხლა და გამოაფხიზლა. დარბაზში ყურთა სმენა არ იყო. თავმჯდომარეს შევიდიოდ ზარა შემოატყდა, ხუთიოდეჯერ დოს აქტავის აღება დასჭირდა.

მე დიდხანს არ შევაჩერებ თქვენს ყურადღებას ამ საგანზე, ვინაიდან კმარა რაც მასზე დრო და ენერგია დაიხარჯა.

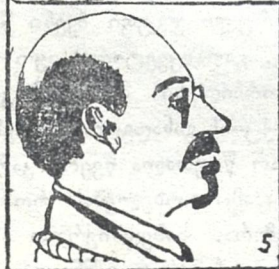
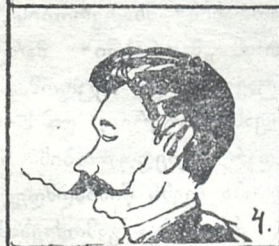
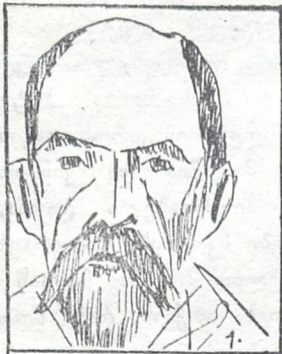
შემცდარი შეხედულობა.

საქართველოში შემცდარა შეხედულობა გამეფებულა „ემშაკის მათრახის“ მხატვრობის შესახებ. ფიქრობენ თურმე, რომ „მათრახში“ მარტო ჯოჯოხეთის მტრებს ხატავენო. ეს შეცდომაა. ჩვენთვის ერთგვარათ ძვირფასია მტერიც და მოყვარეც.

აღბათ ამ შემცდარ შეხედულობის ნიადაგზე აღმოცენდა შეთქმულობა ჩვენს წინააღმდეგ. ერთმა მასწავლებელთაგანმა, როგორც გამოძიებამ გამოარკვია, შეადგინა ფარული ჯგუფი ჩვენი წეს-წყობილების წინააღმდეგ. გადაწყვეტილი იყო პირველ ყოვლისა თქვენი უმორჩილესი მონის მოკვლა და შემდეგ მთელი რედაქციის განადგურება. ჩემის თვალთ დავინახე როგორ წაუთალა წვერი კარანდაშს და ცდილობდა ჩემს დამარტოხელებას რომ ვერაგულათ მკერდი გაეგმირა. საბედნიეროთ ბობოტ მოქმედება დასაწყისშივე ჩამქრალ იქმნა და ამ ხანად გადავრჩი განსაცდელს.

პ ი რ ო ვ ნ ე ბ ა ნ ი.

არა ერთხელ მითქვამს და ახლაც ვავიმეორებ, რომ ჩემს მხატვრულ საქმიანობას საფუძვლათ მუდამ საზოგადო ინტერესი უძევს. ახლაც მსურს მკითხველთ გავაცნო დაახლოებითი მოხაზულობა იმ პიროვნებათა, რომელთაც უფრო მიიპყრეს ჩემი და საზოგადოების ყურადღება.

1. ვარლამ ბეკოს ძე ბურჯანაძე. თავმჯდომარე და თავმოძულეული ქართველი მოღვაწეა. ჩვენ წინეთაც დავიმშვენებია ჩვენი ჟურნალის ფურცლები მისი სურათით. დიდი დრო, ენერჯია და ხმა დახარჯა კავშირისის დასაფუძნებლათ. არჩეულია გამგეობის თავმჯდომარეთ.

2. პროფ. ზოლოტარიოვი. ლექტორი პეტრეს ქალაქიდან ჩამოსული. წაიკითხა რამოდენიმე ლექცია და მხურვალე მონაწილეობა მიიღო კამათში.

3. გენერ. გ. ყაზბეგი. თავმჯდომარე ქართულ დაწესებულებათა, დაესწრო მხოლოდ პირველ კრებას, სადაც წარმოსთქვა გრძნობიერი სიტყვა.

4. სახ. სკოლათა დირექტორი ბ. ადოევი. გატაცებული მომხრე კავშირთა დაფუძნებისა. წარმოსთქვა ისეთი გრძნობიერი სიტყვა, რომ თვალთავან ცრემლი მომწყვიტა.

5. ქალ. თავი ა. ხატისოვი. დაუღალავი მოღვაწე ა. ი. ხატისოვი აქაც ისეთი ხალისით იღწოდა, როგორც ყველგან. წაიკითხა ლექცია გიგიენის შესახებ.

6. ბ. პალმოვი. გუმანიტარულ მეცნიერებათა მოციქული. დაუღალავი ლექტორი და მემუსაიფე, წვერში ცოტა ქაღრა ურევია. ლაპარაკის დროს სრულიად არა ღელავს, პირიქით კიდევაც ხუმრობს და იცინის.

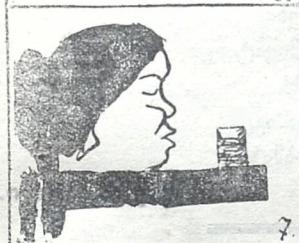
7. ქ-ნი მასლოვი. მასწავლებელი ქალი, რომელმაც წაიკითხა მოხსენება თავისუფალი აღზრდის შესახებ. მოხსენებამ ცხარე კამათი გამოიწვია. მასწავლებელი ქალი სდგას კათედრის წინ.

8. ბ-ნი ხანოიანი. გაზ. „პაიქარის“ წარმომადგენელი და ავტორი ლექციისა „აღზრდა გარეშე სკოლისა“. მშვენიერი სომხური ერთი ლაპარაკობს. თმა წაბლისფერი აქვს და ხმა მქუხარე. მაღალიც არის.

9. გიორგი ჟორდანი. ავტორი ქართულ კულტურულ საზოგადოებისა. ჩინებული ორატორი და დაუღალავი კულტურტრეგერი. როცა ლაპარაკობს ხელებს უნდა წამოეყუდოს. როცა სხვებს უსმენს პირი ოდნავ უღიმის. თავი სამკუთხი აქვს.

10. ქ. ვ-სა. ყოველგვარ საკითხთა განმარტებაში მხურვალე მონაწილეობას იღებდა. ჩემს სურათზე ოდნავი მსგავსებაა არიგინალისა.

11. ბ-ნი სოლოვიანი. დაუღალავი მოლაპარაკე. სჩანს დიდი გამოცდილების პატრონია ამ დარგში. ხმაც შესწევს.

12. ნესტორ ცერცვაძე. მოხუცი ტრიბუნი. სახელი მოიხვეჭა ვირისა და სამეფოს ამბით. ჩვენ სურათზე ცოტა ღიმ გადაკრულია.

13. ბ-ნი მიხაილოვი. სახალხო სკოლათა ინსპექტორი. იკისრა შუამდგომლობა სამოსწავლო ოლქის უფროსის და მასწავლებელთა შორის. უშიშარი კაცი ყოფილა.

14. ქ-ნი ვახვანიშვილი წერეთლისა. ქალაქის სკოლის მასწავლებელი. ცოტა ილაპარაკა და ისიც უცენზურო.

15. ბ-ნი ოკუნიანი. სახელოსნო მასწავლებლის გამგე. ქალაქი შერეული კაცი. ლაპარაკობს დაბეჯითებით და ზოგჯერ განმეორებით.

16. ალ. ლომთათიძე. დაუღალავი მოლაპარაკე. უყვარს უფრო წესრიგისათვის სიტყვის აღება. აქვს ხმა დრამატიული ტენორი.

დასასრული.

საბოლოოდ დავრწმუნდი, თუ რა ძნელია საზოგადო მოღვაწეობა: ყოველგვარ კრებას უნდა დაესწრო, ლექტორებს უნდა უსმინო, ანგარიშები უნდა სწერო, სხვისი დანაწერი იკითხო და ყოველივე ამისათვის დიდი დიდი პანთეონში დაგმარხონ.

ჩემი უბის წიგნი საესეა სხვა და სხვა თავებით. დავხატე ზოგი საზოგადოებისათვის, ზოგი სამახსოვროთ, ზოგიც საკოლექციოთ. ვინ იცის, იქნებ მოვიდეს დრო, როდესაც აი, თუნდ ეს პაწაწინა მასწავლებელი ქალი თავისი მოღვაწეობის იუბილეს მართავდეს და მილიონი ქართველი ბავშვი იასა და ვარდებს აყრიდეს. ახლა კი ქოქოლას აყრიან სიანჩხლისა და კაპასობისათვის.

კრებას რომ ბოლო არ მოღებოდა განზრახვა მქონდა მომეწვია ცნობილი ლექტორი გრიგოლ ამალღობელი. ჩემის აზრით საკმარისი იყო მისი სახალხო სახლის არე-მარეში გამოჩენა, რომ მასწავლებელთა ღანდიც გამჭარლიყო.

ეშმაკი.

P. S. უღრმეს მადლობას ვსწირავ ყველა მათ, ვინც ჩემს მხატვრულ ვარჯიშობას ხელი შეუწყო. თუ შეთქმულობის მსხვერპლი არ გავხდი, ვეცდები სამაგიერო სამსახური მეც გაუწიო.

უხრიკავი სახრიკავათ.

ერთსა კაცსა ცოლი ჰყავდა
უწუნო ლამაზი.

ქმრის ორგული, მოღალატე
მასთან ოინბაზი.

— მის სიტურფეს ვერ ავიწერთ.

არა ჰყავდა ცალი.

ერთი სიტყვით, იმ მიდამოს

იყო ქალთა თვალი.

ქმარი იყო მომუშავე

ხელოსანი, ხურო.

ქმარს საქმეზე ისტუმრებდა,

მოსდიოდა კურო.

ერთხელ, ხურომ ხარაჩოზე

შეაგორა ძელი

და რა რაღაცა უბედობით

ხის ქვეშ მოჰყვა ხელი—

შინ წავიდა შესახვევით,

თანაც სასადილოთ.

ნახა. მის ცოლს ვიღაც კაცი

ეკვრის სახადილოთ.

ეს რა ნახა, იმა ხურომ

ვეღარ შესძლო თმენა.

თითქმის სრულად დაავიწყდა

ხისქვეშ ხელის ტყენა.

ეცა ყელში ცოლის ტსუმარს:

— რათ შამოხველ აქო?

მარტო ქალთან რას აკეთებ,

ან რა საქმე გაქო.

კურომ უთხრა: აქ მუდამ ვარ,

დღესაც შემოველი,

შენს ცოლად რათ მოგინათლავს

ჩემი საყვარელი?

გაიმართა წეწვა, გლეჯა,

მეტათ საოცარი,

ლამის კურომ ამოიღოს

მოღალატის ქმარი.

როს შენიშნა ქმრის ორგულმა

ქმარი წაიქცევა,

თითონ გადგა მოშორებით

ქმარს დაუწყო რჩევა:

— ჩემო ქმარო, მაგრა დადექ

წელში მოდრიკეო,

ფეხი ფეხში გაუყარე

ისრე უხრიკეო.

უთხრა ქმარმა: შენ გაგიწყრეს

ქვეყნის დამბადეო,

უხრიკავი სახრიკავად

რად გამიხადეო?!

ეს ამბავი, თუმც ძველია

დღესაც ბევრი ხდება,

როგორც ვატყობ სახრიკავად

ჩვენც კი გავვიხდება

თუ დროზედ არ მივატანეთ

მეშაქრეს და ხაბაზს

თორემ მალე მიჰბაძვენ

ხუროს ცოლსა ლამაზს.

ან. განჯისკარელი.

მოხსენება ქუთაისიდან

(უმავთულა ტელეგრაფით)

ჰოი ეშმაკო! ჯოჯოხეთისა ხარ მბრძანებელი,
ქვეყნას მართავ, ხელთ გიპყრია საქმენი ძნელი,
შენ კარგად იცი, თუ რა ხდება მუნ, ამა სოფლად,
ჯერ არ ნახულა რომ დავგედოს მოყვასი ობლად.
მარა ქუთაისს ვერ მოაპყარ მახვილი თვალი,
რომ მოგენახათ ავსულეების მზაკერული კვალი,
და ჯოჯოხეთის ერთი კუთხე—საბრძანებელი
(რომელს სჭირია განეკურნოს უკურნებელი)
კვლავ ხელში გვევლო, არ მიგვეცა მტრისთვის სა-
წველათ,

არ გავგეხადა ფუტურისმის მინდვრად საცდელით.
რა შეედრება მხატვრულ კოლხეთს სილამაზითა,
ანუ სიტურფით, სიკეკლუციით და სინაზითა?!.
მისი ქალწულნი ქვეყნად ერთნი გამოსქვივიან
(ფუტურისტები ამას მუდამ, ყველგან კივიან)
და ეშხიანთა რაზმი „წმიდა“, მარად ქებული,
(„ყანწების“ ზვირთში კიტას უბით დაბადებული)
ვით ტაღლა დიდი მოზღვავებულ მდინარეების,
ჯოჯოხეთს ვფიცავ, მთელ ქვეყანას ბრძოლათ შე-
გმის.

ორი წელია დათვრა სისხლით მთელი მსოფლიო,
მარა ამდენი შიში, ძრწოლა, არე-დარევა,
ქალების ჩხუბი, ბრძოლა დიდი, ხმალში ჩარევა,
პირველი არის ქვეყანაზე არ გვანსოვს მზგავსი

(სჩანს შეითვისეს და შეიგნეს პაოლოს მრწამსი). ხომ გავიხსენებთ წარსულ თვეში როგორ ამხედრდა მშვენიერ ასულთ გრძობა წმინდა, დიდი, მაღალი, როცა „ყანწებში“ ფუტურისმმა გამოილაშქრა და დარიანის ფარჩის კაბა გამოიმასქნა. ან ვის არ ახსოვს პროტესტების დიდი ვერსია, (აპილპილგება მუნ მცხოვრებთა არის წესია) როცა პაოლოს ჩამოხრჩობით ემუქრებოდნენ (ფუტურისტები მაშინ შიშით ვერსად ჩდებოდნენ), მარა ვანელდა აღზნებული ბრძოლისა სული და დაიშვიდეს, დაიწყნარეს ქალებმაც გული.

სიზმრათ მოედო დარიანის ბედნიერება, (ალბათ მრავალ ქალს კატის ლოკვა მისებრ ენება) და ქუთაისში კვლავ გამეფდა ახალი სენი, კვლავთ მოიკვდა ფუტურისმმა კოლხეთი ჩვენნი. და იენისისა შეიღდა რიკხესა, თეატრსა შინა, (სადაც პაოლომ ნიქი თვისი გამოაჩინა) ხალხი შემოკრბა, ეტლი ეტლზე მოიჩქაროდა, კასა აივსო (დასაჯდომიცი არა კმაროდა). წარმოდგა სცენათ ვაჟი „თლილი“, „წერწეტოვანი“ ცისფერი ჰქონდა ლოკვა მკრთალი, ხმაი—ხმოვანი, მას აეტუხა „ვაჟო ლალი, შმაგი და ვრცელი“*), (ვინაც მოხრილა კისრის ქვევით ვით რკინის ცელი) „გავვაცამტვერეს“, სიყვარული დაგმეს, აძავეს და ჩაეხვიენ უსირცხვილოთ ელენას ბავეს. გაისმა ვაშა, ტაში ცხარე, ტაში მხურვალე და გადმოიპნა მოწონების ხმაი მქუხარე. გუშინ ხმლებითა ეკვეთოდნენ, ჯვარსა აცვამდენ, დღეს კი „ქალები“ სახეს მათსა ეამბორება (სჩანს ენატრებათ დარიანის, „ზანტი ზმორება“) და მოეღიან „ვაჟის კოცნას, კოცნას ნამიანს“ ოი ქალებო, ვინ მოგტაცებთ „მწველ აღამიანს“. ვგრეთ „შეამკეს“ მელბომენის ტაძარი ძველი, სიტყვები ითქვა მეტად „ზრდილი“, „ლამაზა“,

გრძელი,

გუცა რომ არის, ფარქოსადე ქებული გვარათ, (ვინაც დასვლებს უკურთხებს და აგინებს მარად) წერეთლებისა გვარის შვილი ერთი ოსტატი (ფედერალისტთა მოსაწონი ლექტორი, ხატი) და სხვა მრავალი დიდი რაზმის ჯარი ქებული („საქართველოსა“ გაჩენიდან მარად კლებული) ყველა ამბობდა სიტყვებს ცხარეს, სიტყვებს მქუხარეს

და უმშვიდებდა ქალებს აზრებს, აზრებს მწუხარეს. ხაშით ნასუქი „მეგობარის“ გრიგოლი დიდი, (ვითა სტამბოლის უხუცესი აბდულ ჰამიდი) რომელს კისერი გადელუნა ვით კერატს ტყისა (რითაც არ მინდა მე მიზეზი გავხუე წყენისა) კიტას ლაშქარი, ოცხელისგან წმინდათ ნაზარდნი, ლანძღვის საქმეში მარად ცქვიტნი, ქჩარი და მარდნი ტაშსა უკრავდენ, მხიარულნი დარიანის გმირს, იმედთა გვირგვინს თავს ადგამდენ „მიუსაფარ მწირს.“

რა ეს სურათი მე ვიხილე, ავენთე ცეცხლით, წამსა შემოვკარ აბჯარი რაშს, რაშს ჯოჯოხეთის და გავექანე სამშვიდობო მეპოვა მხარე, არ მომსწრებოდა სიბერისას წუთები მწარე... და მივაგენი ნავთსაყუდარს ქალაქის ახლოს (ჯერ იმედი მაქვს, აქ, მგონია, ვერავენ მნახოს) პუციციები გამოვნახე, სანგრებს ვამაგრებ, დიდი ბრძოლისთვის ვეშხადები მქირდება ჯარი და არ დამღუბო მომაშველდე მებრძოლთ ლაშქარი. არ დამაბოლო, არ გამკიცხო, არ მომიძულიო (ვით იტალიამ, არ მიმუხთლო, არ მიორგულიო) თორემ დარჩება ფუტურისტებს მთელი კოლხეთი და შეძრწუნდება ამა ამბით სულ ჯოჯოხეთი. ჯარი პირდაპირ სურამის მითთ არ გამაგზავნონ, (იქნებ მალულათ ამოხოცონ, ან რამე ანონ) სჯობს შორი გზიდან მოიარონ, მოვიდნენ წყნარათ (მხოლოდ არ სთელიმონ, იმამაცონ, იარონ ჩქარათ) და ვით ვერდენთან, ვოსა ფორტსა გერმანელებმა (ბრძოლისა ცეცხლით ანთებულმა როგორც მგელებმა)

შემოუარონ სამხრეთიდან რიონის მხარეს და შეუერთდენ იქ ჩასაფრულ ჯარსა დამხმარეს. სტრატეგაულათ უძლევეია ეს პოზიცია, (შენ მართალია, ამის გეგმა არ მოვიცია), მარა მენდევო, ჯარი მინდა მაშველი ჩქარა, დიდ ხანს ვიცადე, აწ ლოდინი მომწყინდა კმარა!..

ხუნაგი.

*) ტიტე ტაბიძე არის, ვგონებ, მათი დამცველი.

მესტვირული

(ჯაზ. № 33)

განმანაწილებელ პუნქტში
 მოსთქვამენ „ვაჰ მე! დედაო,
 დიდი ხანია, ამბობენ
 ნიკიტა მიბრძანდებაო,
 ხელს ვერ შეუშლის ვერავინ,
 ვინც მოინდომებს, სცდებაო,
 მაგრამ ვხედავდით ბოჭავდა
 რალაცა მანქანებოა,
 „სულს უხაროდა მთლიანად
 გულს ეძლეოდა შვებოა“,
 დღეს კი აშკარად ვიხილეთ,
 „ტირილის“ დღეი დგება,
 გარაჟის უფროსობასა
 მან თავი მიანებაო,
 ოტსტავკის თხოვნა-ქალღლი
 მიართვა ზედი-ზედაო,
 ძალთამტერაძე დანიშნეს
 ნიკიტას ადგილზედაო,
 ამ შავი დღისა მომსწრესა,
 გულო, რათ გიკვირს ბნედაო?
 ნიკიტას ხტუნვა, თამაში,
 გარმოშკის დაკვრა, სტვენაო,
 უზუნდარა და ლეკური,
 ბუქნა და თითზე დგომოა,

ზედ მიწვევითა რაპორტი—
 და დაბეზღების წერაო,
 ლოთობა შოფერებთანა,
 ავტომობილთა მტვრევაო,
 მტკვრის პირას კოტრილობა,
 ტლაშა-ტლუში და ხვევნაო,
 ვისაც უნახავს—კი იტყვის:
 პუნქტს „გაწყრომია“ ზენაო
 ვინა მოგვტაცა ნიკიტა
 მსახური ძველის ძველაო?
 მისებრი ღმერთმა წაგვართვას,
 რანდენიც გვყავდეს ყველაო!..
 ვერ შეგელევით, ნიკიტჯან,
 თავი არ მოგვიკვდებაო,
 ნუ ნუ გაგვწირავ გეთაყვა,
 სულიმც ნუ წაგიწყდებაო!..

შ—ი.

შ ბ რ ა ლ ა

შარადა ჩვენი არ ითხოვს
 დიდი ხნის კვლევა ძიებას,
 არცა სხვა და სხვა ნაწილებს
 რომ ერთმანეთსა მიებას.

პირველსა ასოს ჩამოვსკრით
 ერთსა ხუცურსა სიტყვასა
 (არ ვნაღვლობ ჩვენიმღვდლებისგან
 თუნდ საყვედურიც ითქვასა).

სიტყვა ის ნადიმს აღნიშნავს
 ნადიმსა საიდუმლოსა,
 სად მაცხოვარი, იესო
 მკითხველმა დაიგულვოსა.

და მზად გვექნება შარადა
 სიტყვა დაგვრჩება მთელია
 რომელიც მართვის სისტემის
 სახელის გამომთქმელია.

რითაც მმართველი წრეები
 ფიქრობენ ამაყობასა
 რომ ამ „ნობათით“ შესძლებენ
 ჩვენს „სრულ ბედნიერ ყოფასა“.

ხალხი კი ამბობს: თუმც იგი
 ფრთებ შეკვეცილი არიო
 მაინც „სულ არარაობას
 სჯობს ცალ უღელა ხაროა“.

კვანი.

მთხსენება

ქ. ბაქო. (ცოტა დაგვიანებული წერილი). ბ-ნო ეშმაკო! ალბათ გგონია, რომ სადაც ბევრი ფულია, იქ ყველაფერი შენს გემოზე იქნება მოწყობილი და შენი მათრახი აღარ იმუშავებს. პირიქით. აქ მართალია ფულიც ბევრია, ნავთიც და ქვარტლიც, მაგრამ საეშმაკო საქმეც ბევრია. მაგალითად აქ არსებობს ქ. შ. წ. კ. გ. საზოგადოების განყოფილება, ქართული სკოლა, სკოლის სექცია და ბანოვანთა წრეც, მაგრამ არ არსებობს აბა თუ მიხვდე რა?

— დიახ საბავშვო ბაღი.

ამას წინეთ ვილაც ენის ცხელებით ავადმყოფ გულუბრყვილო ადამიანს სკოლის სექციაში წამოცდენია, რომ წოგიერთ პირველ ყოფილ ადამიანთა ქვეყნებში, მაგალითად: ამერიკაში, იტალიაში, გერმანიაში და წარმოიდგინე საფრანგეთშიაც, აქა-იქ თითო-ოროლა საბავშვო ბაღი ქე აგდიაო და ერთი ბაღი რომ ქართველებსაც გვეგდოს ბაქოში ვითომ რა იქნებაო. სექცია ახმაურებულა წ. კ. ზოგიერთ წევრებისათვისაც დაუძახია, ვილაც სექციის ახმაურებელსავით გულუბრყვილო ბანოვანი მოუწახავს, რომელსაც კერძო სხდომაზე მოხსენება ისე ლამაზათ ჩაუჩონგურებია რომ სექციასაც და წ. კ. წევრებსაც მოსწონებიათ. მოსწონებიათ და თავის აზრიც ჩონგურზე ისე ჩაუკრიმანჭულებიათ, რომ მოამხსენებელს კინალამ გულზე შამოჭყრიო; „რა კი ჩვენ ფულები ბევრი გვაქვს სწავლის ფული ცოტა უნდა იყოსო“. მეჩონგურეს კი ჰგონებია, რა კი ბაღი ჰქვია სწავლა სულ უფასოთ უნდა იყოსო და დაუდგენიათ თვეში მხოლოდ თხუთმეტი მანეთი უნდა გადაიხადოს თითო მოსწავლემო. ბანოვანთა წრესაც ცალკე წაუკითხინებია მოხსენება იმავე ბანოვანისათვის. ზოგი მათგანი თურმე უფასოდ მზარეულობასაც კი კისრულობდა ბაღში, ისე გაუტაცნია მოხსენებას, მარა ბაღის გახსნა თავის თავზე ვერ უდვიათ. თუ ბაღს შენ გახსნი ჩვენ მერე გავგერევით საქმეშიო.

აბა ადვილი ხომ არ არის თავისი თავით სიარული.

ამ ამბავმა ძლიერ ააღელვა აქაური მუშები და წვრილი მშრომელ-მოხელეები. ალბათ რაღაც

ახალ მახეს გვიგებენ, თორემ ასე მკირედი შრომის ფასით რა უნდა ასწავლონ ჩვენ შვილებსო და სანამ, თუ მეტი არ შეიძლება, ოთხჯერ მაინც არ გადადიდებენ სწავლის ფასს ბავშვებს ბაღში არ მივაბარებთო.

აბა შენ იცი ბ. ეშმაკო, ამ საქმის მოსაწყობათ თუ ჩამეისიერნებ აქეთ და შენებურათ ჩააგონებ ვისაც და როგორი ჩაგონებაც ესაქიროება.

ლია.

ჭიათურა.

სულ მალე, მალე დადგება ქამა,
(დანამდვილებით ვერ გეტყვი როდის),
როს აღიგვება მიწის პირიდან,
„ლილიბუტები“ ახალი მოდის,
ყველანი თითქო სიქმიანობენ,
თავს გვაბეზრებენ, ყაყანი, „შრომით“
და გმირებია იმ შემთხვევაში,
როს იღლებიან მუშებთან ომით.
ფაცი-ფუცობენ, ვით საქმის ხალხი,
გამოგვიქედენ ორთავე ყურებს,
შენ თუნდ დუმილით გავც პასუხი,
იმათ იციან სად სქედენ ფულებს.
და აი უცებ თქვენ დაინახავთ
მას, ვის ბატიც არ მიებარება,
სადმე ადგალი, თფილი ადგილი,
ხალხის საწველათ ჩაებარება.
მათ შემდეგ ისე აღარ იციან,
უბრალოდ სიცილ და შებრალება:
კარებს ჩაჰკეტენ, დროს წააწერენ,
თუმცა არავინ არ ეძალება.
მიდიან დრონი, ჩვეულებრივით,
უკლებენ სიტყვებს, უკლებენ წერას,
თავს მძიმეთ გრძნობენ, სჩანს რაღაც მოხდა,
შორით იწყებენ ბინოკლით მხერას.
ეს იცი რაა? ჩემო მკითხველო,
იქნებ არ იცი, სირცხვილო არა?
ლიდერი გახდა, დაემსახურა,
ეგ ჰკუთით მკირე და მეტიჩარა.
ფედესალისტთა ბელადთა შორის,
დამისახელეთ ვინც გინდათ ისა,
რომ მზგავსი ფანდით არ ესარგებლოს,
და არ ავესოს საფულე ქისა.
და განა ახლა გასაკვირია,
მოქმედებანი სხვისი და სხვისა?!

რომლებს რწმენა მხოლოდ ფულია,
რაც ბუნებისგან მათ შეეთვისა.

ერთ მშვენიერ დღეს, მე სხვათა შორის,
თეატრში შეველ, დავიდგი სკამი.
და ერთ კუთხეში, თუ შვა ადგილას
ერთი ყმაწვილი და ქალი სამი,
იჯდა და იღვა, თუმცა პიესას
მალლა სცენაზე ჰქონდა დინება,
ძირს აქ მეორე გამართეს ამათ
და შიგ ჩიურათეს ლანძღვა გინება.
მიდის შენიშვნა, შენიშვნაზედა
მაგრამ სცენა კვლავ მიდის სცენაზე
გუნებაშია, აღბათ, ფიქრობდენ:

— „სცადეთ დამადეთ კლიტე ენაზე“
ვინ იყვნენ ნეტავ ასეთი ურჩნი,
ეგზომ უზრდელნი და მეტიჩარნი,
თვით არ ისმენდენ, სხვას არ ასმენდენ,
აზრით ღალატნი და უმეცარნი?
მკითხავთ? მაშ გეტყვი: პედაგოგები,
„მაშულიშვილთა“ უბნის გმირები,
განგებ, ზაკაზათ, გამოგზავნილნი,
და ამ გამოსვლით კმაყოფილები!
პირველი ნუცა, იგივე ნუციკო,
მეორე სადიკ ანდა სადიკო,
მე არ მეგონა, მაგავსი ჯიშისა,
აღანიანთა ტომში თუ იყო.
მესამე, მართლა სულ დამავიწყდა,
ეგ რენეგატი „ვაშა“ რებეკა,
თუ ტყვილი იყოს, შემწყურეს მედინა,
თუ ეს არ გჯერა, გამიწყურეს მეკა.
მეოთხე ვაჟი, შავათ მოსილი
გმირ იაშვილის აფთეჟის კაცი
ისე დახტოდა სკამიდან სკამზე
ვით, მოქიდავე, მეგოვანის ვაცი.
ხან წინ სცენასა ზურგს მიატყვედა
„სმირნაზე“ იღვა, ვით „ნოვობრანცი“,
თქვენ თავსა ვფიცავ, ასეთი ქცევა,
მოსაბეზრია და დასაქანცი.
ეს შემოქმედოა რა გცოდეთ ნეტავ
ასეთ აღმზრდელებს, რომ გვაწვდი ჩვენა,
თვით ასაზრდელნი, სხვას რას აღზრდიან,
ამაზედ მოგვეც პასუხი თქვენა.
მე კი ისევე ვიტყვებ ამათ,
ვიტყვებ იმათ, როგორც წესია,

დე, დაინახონ თვისი ნაღვაწი
სიკოცხლეშივე, უკეთესია.

ს - ?

სუფსა. სუფსაში ქურდობა „მოისპო“ რისთ-
ვისაც მთელი საზოგადოება მადლობას უძღვნის
აქაურ მცხოვრებს ექვთიმე მეჩხიას.

— კარგა ხანია, აქაური დებუტატ-სანიტარე-
ბი და განსაკუთრებით კი მოდისკა ქალები „სო-
კო-კვერცხის“ ძებნას შეუდგენ.

— ტყუილი გამოდგა ხმები, ვითომც აქაური
სადღუზრის ბილეთის გამყიდავი ქ-ნი ჯიქია, ბილე-
თის გაყიდვის დროს ხალხს უზრდელათ ეპყრობო-
დეს. პირიქით ყველას თავგზიანათ ეპყრობა და
თითოეულ ბილეთზე ორ-ორ კაპეიკს ხურდას..*)

სოკო-კვერცხი.

თფილისის სათავად-აზნაურო გიმნაზიის დი-
რექტორი და მისი სამოქმედო პროგრამა. ბ. ალ.
ქიქნაძემ ჩააბარია თუ არა თფილ. სათავ-აზნაურო
გიმნაზია, გაემგზავრა ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკ-
ლესიაში, იყიდა ორი შაურიანი წმიდა სანთელი,
დაიჩოქა და წმ. გიორგის ხატის წინ დასდო შემ-
დეგი ფიცი, რომელიც შემდეგში სარჩულად დაე-
დო მთელ მის სადირექტორო მოღვაწეობას:

უფალო მომისმინე მონასა შენსა!

1) ამიერიდან მე ვიქნები სრული და დამოუ-
კიდებელი „ხაზეინი“ ჩემდამი რწმუნებულ გიმნა-
ზიისა.

2) ჩემს სადირექტოროში ადგილი არ ექნება
ურჩ მასწავლებლებს, მოწაფეებს „სტოროეებს“.

3) ღმერთმა დამიფაროს სომხებისა და სოცია-
ლისტებისაგან, რომელნიც მტერნი არიან ქართ-
ველი ერისა.

4) უნდა ავაშენო და გავალამაზო გიმნაზიაში
არსებული გატიტვლებული ეკლესია, თუნდ ის
თანხა, რომელიც მას მოუწდება, ბევრ ღარიბ მო-
წაფეებს გაანთავისუფლებს, მაგრამ შენც მოგვხე-
ნება უფალო, რომ ჩვენთვის დღეს ეროვნული
ეკლესია უფრო საჭიროა, ვიდრე ვაკოტრებული
მოწაფეები.

5) ყველა მასწავლებლებს და მოწაფეებს ნე-

*) ქვეით ტელეგრამა დამახინჯებული იყო და ვერ
გავარჩიეთ.

ბით თუ უნებლიეთ ვაიძულებ ყოველ უქმე ღღეს ეკლესიაში იარონ, რათა გადიდონ შენ უფალო და გაამდიდრონ ეკლესია ჩემი.

6) მე ნებას არ მივცემ არც ერთ მოწაფეს რეფერატის წაკითხვისას, სანამ მე წინაწინ არ განვაკენზორებ წერილსა მას.

7) ვეცდები არ დავითხოვო არც ერთი თავადი მოწაფე, თუნდა ის ყოველმხრივ ზნე დაცემული იყოს, რადგანაც სასურველია, რაც შეიძლება მეტ ეროვნულმა მოწაფემ და ისიც თავადმა დაამთავრომ გიჟნაზია, რათა გაძლიერდეს ჩვენი პროგრესიული, ბრწყინვალე წოდება.

ამის შემდეგ ის დაბრუნდა შინ და შეუდგა თავის ალექსის პრაქტიკულად განხორციელებას*).

ღვთობისტი.

ქ. შ. წ. კ. გ. ს. მასწავლებელთა კრებაზე ხანგრძლივ კამათში გამოირევა ის, თუ რა უნდა დაედოს საფუძვლათ პირველ დაწყებით სკოლებში სახმარ არითმეტიკის სახელმძღვანელოს. ვინაიდან მეორე და განსაკუთრებით მესამე განყოფილების პროგრამაში მოხსენებულია ოთხი მოქმედება ნაწევრებზე, ამიტომ უმჯობესია თავიდანვე ე. ი. I-ლ განყ. სწავლება იწყებოდეს ნაწევრებით ხოლო ამ შემთხვევაში უბირატესობა ეძლევა ათ წილად ნაწევროვან რიცხვებს, როგორც ნაწევართა უუუუმარტივეს ფორმას. როცა სახელმძღვანელო და შემდეგ სწავლება ამ პრინციპზე იქნება დამყარებული-

*) მე, ამის ავტორი, ვაცხადებ და დავადასტურებ რომ დირექტორი პირნათლად ემსახურებოდა თავის დაპირებას.

ლი, მაშინ ის გაამართლებს საღ პედაგოგიურ მოსაზრებებს. ნაწევარი უუუუბატარავესი და უუუუმარტივესი ფორმაა. აქედან მოწაფეები გადავლენ მთელ რიცხვებზე, როგორც უდიდეს ფორმებზე და ისე არითმეტიკის სწავლების საქმეში დაცულ იქნება სრული თანდათანობა და სისტემა.

იასონ ციციბას. პირველი თქვენი „ლექსი“ ასე იწყება:

„ნეტავ, დარო, რას მიქჟარამ,
რას ჩერხეტობ, რასა-ობრობ?
ჯერამ შენს თავს დაუყვირდა
რას ჩმასავ და რას ებედობ?!“

ეგ ყოველთვის ასეა, ბ-ნო იასონ! „თავის თავს“ არ უკვირდებიან და არ „კითხულობენ“, თუ რასა სჩმახავენ და რას ობრობენ. ჩვენ გაგვხადა განგებამ ვალდებული, „ვიკითხოთ“ ასეთი დაუკვირვებელი თავის ნაჩმახავი.

მეორე კუბლეთი თქვენი ლექსისა ასეთია:

„ტანით უშნო, უღაჯათო,
მომგონებ მჯე ღორსა,
სხვა რა გითხრა, ან რა კკადრო
მაგისთანა უკმეს ვიჩსა.“

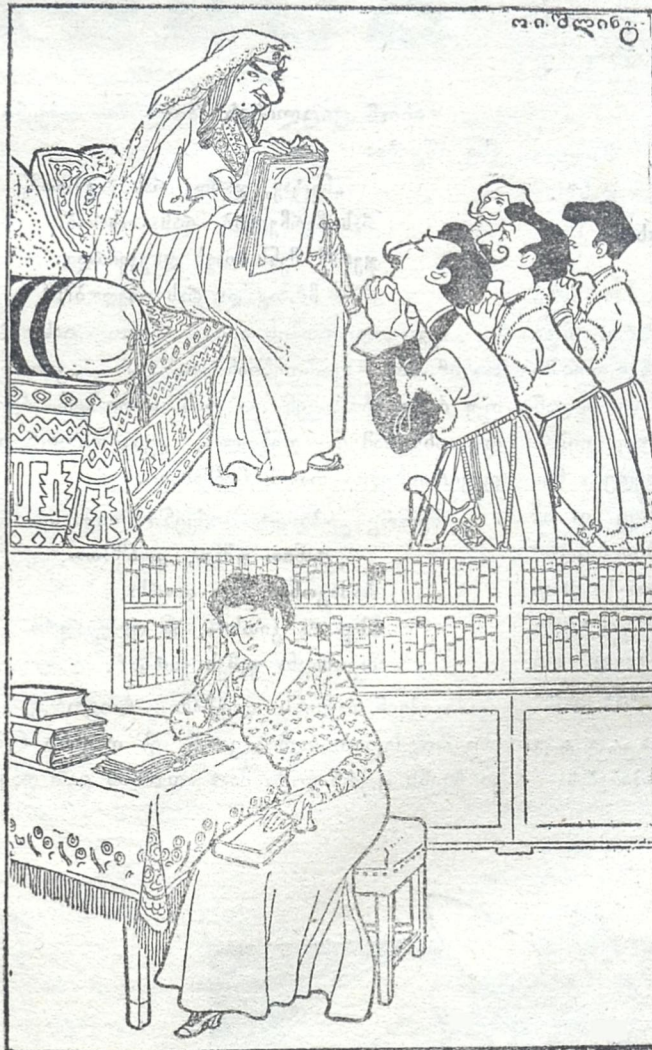
თქვენ თქვენს ლექსში როგორც გსურდეთ ისე მოექეცით უკმეს ვირს, ეს თქვენი ნებაა, ჩვენ კი ჩვენს ჟურნალში მათ აღვიღოს ვერ დავუთმობთ.

„ძველ დროში „ვეფხისტყაოსანი“ ძვირფასი მზითვი იყო ქართველი ქალისათვის“.

(ლექცია ლ. ბოცვაძისა)

ძველათ ქართველი ასულის მშვენებას „ვეფხისტყაოსანი“ ჩრდილავდა და საქმრონი ერთი მეორეს ასწრებდენ.

დღეს მთელი წიგნთ საცავიც აღარაფერს შევლის.